

Udako ikastaldia arantzazun

Aurtengo udan Ipar-Amerikako Unibersitario talde bat izan dugu Arantzazun ikastaro bat egiten. Hilabete osoko ikastaroa, alegia. (Hobeki esateko, Ustaritzen hiru aste eta hemen lau egin dituzte). Reno-ko Unibersidadea izan da ikastaro honen antolatzailea; Boise-koak ere asko lagundu du asmo hau aurrera eramateko. Antropologia, Kondaira, Literatura, Linguistika eta euskera kursoak izan dituzte. Dena Euskal Herriari buruz. Irakasleak ere halakoxeak ziren, hots, izen handikoak: Rudolf de Rijk, William A. Douglas, Jon Bilbao, Eloy L. Placer, L. Michelena, J. Oñatibia, J. Basterrechea, Robert Laxalt.

Ikasleak, berriz, 34 izan dira guztira. Gehienak, euskaldunak jatorriz: Ipar-Amerikara artzain bezala joandako euskaldunen endorengoak. Aski da beronen abizenak aipatzea: Chacartegui, Rementeria, Echandi, Echart, Garatea, Iriberry, Urza, Bilbao, Zaragoza, Gaztañaga... Haatik, denak ez ziren euskaldun jatorrikoak. Nazio eta etorki askotako jendea bildu da hoiekin batean: Bieter, Sita, Herbert, Saxon, ta abar. Euskaldun bat ere bazen, Japoi eta Usa-ko beka baten jabe dena: Bereikua.

Bidezko zirudian ikasle-irakasle hauei agur bat egitea, eta hala egin zien Euskaltzaindiko talde batek. Eta agur eginez batera, gure esku arteko lan eta asmoen berri eman zien. Ondoren, galde-erantzunak izan ziren elkarren artean.

Hona hemen Euskaltzaindiko buruaren agur hitzak.

Euskaltzainburuaren agurra

Jaun-Andreak:

Egun on guztioi.

Benetan pozgarria zaigula zuen euskal zaletasuna eta euskeraz ikas nahia: horixe da nik gaur barru-barrutik agertu nahi dizutedana. Bai. Bihotz bihotzetik zorionak eta eskerrak eman nahi dizkitzuet, neure izenean, Euskaltzaindiaren ienean eta Euskal Herri zahar honen izenean.

Ikasbide eta jarraibide ederra euskaldunoi ematen diguzutena! Bati baino gehiagori entzun izan diot egun hauetantxe: Zer da hau? Guk euskera bertan behera uzten eta ahaztutzen ari geran bitartean, nortzuk eta atzerritarrek datozkigu ikastera? Ez da beraz euskera guk uste genduen bezain arlotea...

Zuetako batzuek, Ipar-Ameriketara joandako euskaldun artzaien ondorengoak izanik, zuen jatorriaz eta gurasoen herriaz maitasunezko lokarriak sendotu nahiz zabiltzate. Beste batzuek Linguistikako zeuen eskolan euskeraganako tiratuak izan zerate. Izan ere, Europa zaharrean bakarti eta nortasun bereziz apaindurik ageri den mintzaira honek badu bere baitan barrena halako liluramen eta erakarmen indarra, burdinbi-ziaren parekoa.

Bejondeizuela denoi, ikasle eta irakasleoi!

Agur bihotzetiko bat guztioi! Eskerrak eta zorionak! Eta segi aurrera bide hortatik, gogo beroz eta amore biziz!

Bide batez, gure Euskaltzaindiari buruz berri zenbait ematera natorkizue. Gure asmoak, esku artean darabilzkgigun lanak eta abar kontatzera. Zoritxarrez, nik ez dakit ingelesez, eta *interprete* beharrean izango gera. Euskaltzaindiaren sorreraz, izaeraz eta egikizun handi larriez izango dira ene hitzak.

Eta nik neure azalpena bukatutakoan, elkarri galderak egiteko aukera izango da. Ia benetazko elkar hizketa jator bat sortzen dugun guztion artean. Ikastaro honen aldia baino iraunkorragoa izango den elkar hizketa, alegia. Halaxe nahi genduke. ("Aránzazu" aldizkaritik, 1972, 257).

Hil berriak

ANTOINETTE LACARRA (1893-1970)

Donibane-Lohizunen (Lapurdin) sortua zen eta hiri huntan berean bere bizi guzia iragana.

Bi amodio izan zituen bere bizian: Eliza eta Euskal-herria.

Hamasei urte zituelarik eskola katolikoetan eskola ematen hasi zen Donibanen berean, "S. Joseph" ikastolan, eta lan egin du 61 urtez, orok miresten zutelarik haren irakaste-dohaina.

Bere azkenengo urte batzuetan Ziburuko "Ecole menagère" ikastegian ere ari zen irakasten.

Euskera maite zuen eta ederki zerabilan.

Euskal teatro, kantu eta holakoetan Elise Arramendi zena bere kon-
teuiluz laguntzen zuen.

Euskerazko katixima berak erakatsi zuen azkeneraino.

Euskeraren erakasteko egina zuen "método" bat, eta hainitzi bai ba-
karka, bai multzoka ezagutarazi deie gure mintzaira.

Duela hamar bat urte "Berialek" ideki zuten euskerazko ikastola eta Antoinette Lacarra hartu eskola-emailetzat. Azkenengo bi urtetan,